

12. ----- means borrowing by government.
a) Public borrowing	b) private borrowing
c) Government borrowing	d) Both A & B
13. Output of all goods and services is called country's -----.
a) Real Income	b) National Income
c) Income	d) None of these

Q.1. B. Answer in one Sentence (Any 5) (10)

1. 1) What do you mean by 'Fiscal Measures' ?
2. 2) Explain the meaning of the term 'Deflation'.
3. 3) Why money is called as 'Legal Tender'?
4. 4) What do you mean by 'personal income' ?
5. 5) What is called as 'Macro-economics' ?
6. 6) State names of any four public expenditures.
7. 7) State 'J.B. Says Law of Market'.

Q. 2) Write Short Note (Any 4) (20)

1. National Income
2. Cost Push inflation
3. Fiscal Policy
4. Bank rate
5. Public finance
6. Commercial Bank

Q. 3) Answer the following question in 150 words. (any 3) (30)

- 1 What do you mean by public debt? What are the sources of public borrowing?
- 2 State and explain the significance of Keynes theory.
- 2 State and explain the determinants of consumption function.
- 4 State and explain the functions of Central Bank.
- 5 Discuss the significance of macro economics.

Q. 4) Answer the following question in 300 words. (any 2) (30)

- 1 Explain the limitation of macro economics.
- 2 Explain the quantity theory of money.
- 3 State and explain the types of inflation.
- 4 What do you mean by recovery?

मराठी रूपांतर

- सूचना : १) सर्व प्रश्न अनिवार्य
२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र. १. अ खालील प्रश्नांचे योग्य पर्याय निवडा. (कोणतेही १०) (१०)
१. धनादेश हे ----- दस्तऐवज आहे.
अ) उधार ब) प्रवाही
क) धन ड) वचन पत्र
२. ----- हे सरकारच्या महसूल व खर्चाशी संबंधित आहे.
अ) सार्वजनिक वित्त ब) सरकारी वित्त
क) खाजगी वित्त ड) यापैकी नाही
३. ----- भांडवल वृद्धी प्रक्रियेशी संदर्भित आहे.
अ) भांडवल निर्मिती ब) भांडवल आत आणणे
क) भांडवल पुनरचना ड) यापैकी नाही
४. सध्याचा दिवसातील अर्थव्यवस्थेत व्यापार आणि वाणिज्य यांचे ----- हे मज्जातंतू केंद्रे झाले आहेत.
अ) व्यापारी बँका ब) सहकारी बँका
क) मध्यवर्ती बँका ड) यापैकी नाही
५. धंद्याच्या भरभराटीच्या काळात अर्थव्यवस्था ----- दबावाला सामोरी जाते.
अ) चलनवाढीचा ब) महागाई
क) मंदी ड) यापैकी नाही
६. --- ही कोणत्याही देशाच्या आर्थिक रचनेतील सर्वोच्च संस्था आहे.
अ) आर. बी. आय. ब) व्यापारी बँका
क) सहकारी बँका ड) यापैकी नाही
७. मध्यवर्ती बँकेने व्यवसायिक बँकेला केलेल्या विनंतीला --- असे म्हणतात.
अ) नैतिक आवहन ब) जमा विनंती
क) नोटीस ड) निविदा
८. ----- त्याच्या खरेदी शक्तीशी संबंधित असते.
अ) पैशाचे मूल्य ब) संपत्ती
क) पैसे ड) मालमत्ता
९. --- दृष्टिकोन रोख संचय दृष्टिकोन म्हणून ओळखला जातो.
अ) केंब्रिज ब) देशाचा जमाखर्च ताळेबंद
क) मागणी व पुरवठा ड) यापैकी नाही
१०. सर्वसाधारण किंमतीच्या पातीळीमध्ये झालेल्या सतत वाढीला --- असे म्हणतात.
अ) महागाई ब) चलनतुटवडा
क) मंदी ड) चलन वाढ
११. जेव्हा मागणी पुरवठा ओलांडते तेव्हा --- महागाई होते.
अ) मागणी प्रेरित ब) खर्च प्रेषित
क) मागणी प्रेषित ड) खर्च प्रेरित
१२. ----- म्हणजे सरकारने घेतलेले कर्ज.

- अ) सार्वजनिक कर्ज
क) सरकारी कर्ज
१३. देशाच्या सर्व वस्तू आणि सेवेच्या उत्पादनाला --- असे म्हणतात.
अ) वास्तविक उत्पन्न
क) उत्पन्न
- ब) खाजगी कर्ज
ड) अ आणि ब
ब) राष्ट्रीय उत्पन्न
ड) यापैकी नाही

प्र. १. ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही ५) (१०)

१. 'राजकोषीय उपाययोजना' म्हणजे काय ?
२. 'चलन-अतिसंकोच' या संकल्पनेचा अर्थ स्पष्ट करा.
३. पैशाला विधिग्राह्य का म्हटले आहे ?
४. 'व्यक्तिगत उत्पन्न' म्हणजे काय ?
५. 'समग्रलक्षी अर्थशास्त्र' म्हणजे काय ?
६. सार्वजनिक खर्चाच्या कोणत्याही चार बाबी सांगा.
७. जे.बी.से. यांचा बाजारपेठेविषयक नियम सांगा.

प्र. २) टीपा लिहा. (कोणतेही ४) (२०)

१. राष्ट्रीय उत्पन्न
२. खर्च प्रेषित महागाई
३. राजकोष धोरण
४. बँक दर
५. सार्वजनिक वित्तव्यवस्था
६. सहकारी बँका

प्र. ३) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे उत्तर १५० शब्दांत लिहा. (कोणतेही ३) (३०)

१. सार्वजनिक कर्ज म्हणजे काय? आणि सार्वजनिक कर्जाचे स्रोत काय आहेत.
२. केन्सच्या सिद्धांतांचे महत्त्व स्पष्ट करा.
३. उपभोग- कार्य ठरविणारे विविध घटक स्पष्ट करा.
४. मध्यवर्ती बँकेची कार्ये लिहून स्पष्ट करा.
५. "समग्रलक्षी अर्थशास्त्राचे महत्त्व'यावर चर्चा करा.

प्र. ४) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तरे ३०० शब्दांत लिहा. (कोणतेही २) (३०)

१. समग्रलक्ष्यी अर्थशास्त्राच्या मर्यादा विशद करा.
२. पैशाचा प्रमाण सिद्धांत स्पष्ट करा.
३. महागाई चे प्रकार लिहा व स्पष्ट करा.
४. पुर्नप्राप्ती म्हणजे काय?
